

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr., $\frac{1}{2}$ an 7 fl.
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 franci, $\frac{1}{2}$ an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În București:

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. I. pescari 35

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceți v. a. sau 15 bani rom.

La
Abonament lunar

pentru Octomvrie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Luptele viitorului.

Demult nu i-s-a adus poporului român un compliment mai mare, niciodată bărbat maghiar de seamă nu s'a rostit atât de măgulitor despre activitatea comitetului național român, ca și cum s'a exprimat Hieronymi Károly, președinte al înaltei Curți de compturi, în discursul prin care și-a luat rămas bun dela colegiul seu electoral, pe care-l reprezentase în dietă șeptespredece ani de-arîndul.

Astfel la adresa întregului popor român, fostul deputat guvernamental a zis:

„Ceealtă cestiune — ce trebuie să preocupe pe Maghiari și guvern — este cestiunea naționalităților, care a fost pusă la ordinea zilei de către concetățenii noștri Români“.

Înaltul dignitar de stat maghiar putea mai nimerit să zică: „ceștiunea naționalităților a fost impusă“, — pentru-că nu s'a împlinit încă nici un an, de când foile maghiare, atât opoziționale cât și guvernamentale, toate diceau că în Ungaria nu există cestiune a naționalităților.

Revine partidului național român meritul, că prin atitudinea și hărnicia sa a făcut ca în mai puțin de un an, Ungurii au fost toți desarmați: toți recunosc așă că există cestiunea naționalităților și că ea a fost pusă în discuțiune de către concetățenii lor români...

Este mai ales meritul actualului comitet executiv al partidului național, care prin redactarea Memorandului și prin toată lupta ce a dus-o dela conferință încoace a făcut pe Maghiari să recunoscă și să afirme că:

„Sunt însă în Memorand cereri, care trebuie luate în considerație, pentru-că nu se întreabă cine le cere, ci că drept e oare ce se spune?“

Ear' aceste cereri drepte ale noastre recunoaște și Hieronymi că sunt: revisuirea legii electorale, im-

părțirea după dreptate a cercurilor electorale, pentru-că așa cum stau lucrurile așă, legea electorală e nedreaptă, ear' împărțirea cercurilor electorale e și ea nedreaptă, neechitabilă.

Eată două rezultate *positive* ale luptei ce cu toții am prestat dela conferința din Ianuarie încoace.

Lupta cea grea însă urmează numai de aci încolo. Pentru-că simpla recunoaștere din partea Maghiarilor a celor două adevăruri amintite, deși e un rezultat *positiv*, roade nu putem culege decât ajungând rezultatul *cel mare*, rezultatul final, cum se zice: **autonomia Ardealului**, înscrisă în fruntea programului nostru național.

Ungurii să recunoască dreptatea acestei cereri a noastre, foile lor și bărbății politiei să nu mai spună ca Hieronymi că:

„A realiza ceea-ce ei cer (adece noi Români. Red. „Trib.“), nu se poate decât cu prețul *disolvării* statului maghiar. Încetarea uniunii ardelenice; modificarea în sens federalistic a legilor dela 1867; organizarea poporului român și reprezentarea lui separată pe base teritoriale, *sunt toate pretențiuni, asupra cărora nici nu se discută, și ori-ce agitare făcută în favorul acestor idei, este trădare de patrie*“.

Lupta noastră viitoare are deci să fie purtată în așa înțeles, ca Maghiarilor să le dăm a înțelege, că nu mai merge a se împotrivi principiilor ce frământă popoarele din monarhie: principiului național; că zadarnic vor să înăbușe în suflitele noastre aventur național, dorința nestrămutată de a ne vedea limba și națiunea pusă la adăpost de ori-ce lovire.

Pe scurt: după-cum prin lupta noastră de până aci am *impus* discuțiunea cestiunii naționalităților, așa de aci încolo să întărim lupta, să facem ca cestiunea naționalităților, și îndeosebi *ceștiunea română*, să se resolve conform programului nostru național, din care program la nici un cas n'avem să scoatem principulul postulat: **autonomia Ardealului**.

Că așă Ungurii, stăpâni pe situație, nici nu vor să audă de așa ceva, puțin impoartă. La nici un cas n'are să ne descurăgieze, ci să ne îndemne la luptă și mai fără răgaz.

De multe n'au voit ei să audă și în urmă n'au avut încotro, au recunoscut, s'au învovt. Sila e mai puternică și mai nemiloasă decât chiar

regimul unguresc! Ear' roata norocului mai ales în politică nu stă pe loc, ci se învîrtesce mereu. Nicăiri nu e scris, că Ungurii au să fie tot deasupra!

Heghemonia lor actuală poate fi și ea răsturnată ori cel puțin redusă la dimensiuni mai restrînse.

Eată care este ținta luptei noastre viitoare: asalt mereu în contra heghe-moniei maghiare, heghe-monie întemeiată nu pe dreptate, ci rezultat al unei manopere meschine, heghe-monie, care în servirea nelegiurilor nu poate fi oprită decât numai prin restituirea autonomiei Ardealului, prin instituirea unui sistem de guvernament, care stavilească poftele tiranului, ear' poporului suveran îi dă adevărată suveranitate: a se cârmui singur.

Chiar discursul lui Hieronymi ne arată, că luptele noastre viitoare nu pot avea altă țintă.

Alegerea de metropolit la Blaj.

Foile maghiare vestesc că această alegere în curând are să se întâmple; guvernul ar fi fent Coroanei propunerea ca și de astădată ocuparea scaunului vacant să se facă prin alegere. Români — țic foile maghiare — s'ar fi temut, că guvernul va propune simplu Regelui un episcop pentru promovare, la ceea-ce guvernul ar fi fost și îndreptățit, căci alegerea celor trei candidați prin sinod nu se întemeiează pe o lege ci numai pe us. Bucuria Românilor ar fi acum mare, căci ei se vor îngrijii ca persoane neagreate să nu intre în candidare.

La acestea „*Budapesti Hirlap*“ observă că rămâne la îndoială dacă această conciliare va avea bune urmări, căci sinodul, compus din vro 160 persoane, ar pute să aleagă tot astfel de candidați, dintre care guvernul n'ar pute să recomande Regelui pe nici unul pentru a fi numit. Deducțiunea aceasta se poate face și din circumstanța că episcopul din Gherla e combătut de agitatorii români în modul cel mai necuviincios. Guvernul deci trebuie să îngrijească ca în sinodul electoral să aibă intrare cât de mulți „*patrioți*“.

În timpul când țiaristica jidano-maghiară publică aceste soiuri, episcopul *Szabó*, candidatul guvernului pentru scaunul metropolitan din Blaj, trimite pe cunoseții sei argați, avocatul Augustin Muntean și fiscalul *Stefiu* la — Sibiu, unde au sosit Dumineca trecută dimineața. Precum aflăm, acești doi agenți s'au sfătuit aici cu oamenii metropolitului *Miron* asupra spriginului ce ar fi a se da din această parte pentru ca să intre cât mai mulți „*patrioți*“ în sinodul electoral dela Blaj.

O întrevvedere între Împăratul Francisc Iosif și regele Carol. „*Politische Correspondenz*“ anunță din București că regele Carol se întoarce în țeară ceva mai târziu decât se intenționase la început, probabil pe la 10/22 Noemvrie. În trecere regele Carol va avea la Viena o întrevvedere cu Majestatea Sa Monarchul nostru.

Procese politice contra Sârbilor.

Procurorul suprem din Budapesta a făcut numai decât două procese organului sârbesc „*Zastava*“, ce apare în Neoplanta. Acușați sunt cei doi redactori, George Bacolovici și Stefan Iovici pentru agitație contra statului (§. 173 al c. p.) și contra naționalității maghiare. Într'un proces e înscriminat un articol, în care se zice că Sârbii ară, samănă și muncesc în sudoarea feței lor, ear' sencerișul îl ia guvernul unguresc. Într'al doilea proces se tractează despre o polemică între „*Pester Lloyd*“ și „*Zastava*“.

Dacă guvernul va înainta tot pe această cale, procurorii vor ajunge în fatala pozițiune a acusa pe toți cetățenii acestui stat pentru agitațiune contra statului afară — se înțelege — de kossuthiști, cari singuri sunt adevărații „*patrioți*“.

Maghiarii și Slovaci! Guvernul unguresc a cerut dela guvernul austriac ca societatea studenților universitari slovaci din Viena „*Tatran*“ să fie disolvată din cauza spiritului ei „*nepatriotic*“. Prefectura din Viena a și dispus numai decât disolvarea. Studenții slovaci însă, înfînțând numai decât altă societate sub numirea „*Narod*“, fac recurs contra disolvării societății „*Tatran*“. Instanța superioară dă loc recursului și societatea „*Tatran*“ intră earăși în activitate. Ungurii acum se tânguesc, că în loc să nimicească „*ouibul slovăcesc*“ se ved în fața unor asemeni cuiburi, căci acum funcționează și „*Tatran*“ și „*Narod*“.

Cehii contra Maghiarilor. Foile ceha publică în timpul din urmă articoli foarte aspri în contra Maghiarilor. Ele susțin că dualismul nu conține nici un fel de dispoziție contra dreptului public ceh și validitatea lui în Cisleithania nu privește cătuși de puțin partea ceealtă a monarhiei. Același drept pentru independență îl are Boemia ca și Ungaria; aceeași strălucire răspundesc coroana Sfântului Venecevsav ca și a Sfântului Stefan. Terile coroanei Sfântului Venecevsav formează tocmă așă un stat autonom ca și regatul Ungariei. Maghiarii să se ferească — țic foile ceha — a da privilegiu la teoria, că în Austria recunoașterea și *practicarea dreptului public și drepturilor naționale e numai un premiu pentru*

revoluțiune, pentru detronarea dinastiei și pentru înfînțarea legiunilor patriotice.

Patriotism maghiar și austriac.

În *Reichsrath-ul* din Viena cu ocaziunea inter-pelării deputatului Plener despre disolvarea consiliului comunal din Reichenberg, dl Dr. Lueger a luat cuvântul pentru a declara că e curios a afla cum ministrul-president Taaffe va defini patriotismul austriac față cu patriotismul în Ungaria, unde un consiliu comunal, care alege pe Kossuth de cetățean de onoare, nu e disolvat, unde soldații care au luptat cu bravură pentru patrie și împărat sunt pe față insultați.

O minciună jidano maghiară. Foile guvernamentale din Pesta publică următoarea telegramă fără cap și coadă: „Belgrad, 5 Noemvrie. O provocare a „României irredente“ către societățile sârbesci pentru a merge împreună ca să scuture supremația maghiară, a fost respinsă de societatea din Belgrad cu motivarea, că nu pot să se amestece în afacerile Ungariei și că situația Sârbilor din Ungaria nu dă nici un privilegiu pentru acest scop.“

Cine va fi „România irredentă“, și care sunt „societățile sârbesci“ către care ea s'a adresat nu se spune, ear' situația Sârbilor din Ungaria se ilustrează îndestul prin procesele politice ce sunt tocmă în curgere contra lor.

Cause și efecte.

IV.

Când în Viena, până nu se sciau încă efectele experimentului al doilea, experimentului constituțional centralistic, se începuse experimentul al treilea, al federalismului trialistic, se vede că autorii nu s'au gândit, că una plănuiesc și alta are să ese. În timp de un an însă s'a dovedit, că proiectele fără de cap și fără de calcul sunt potrivite de a produce catastrofe și surprinderi.

Dieta în Sibiu nu era disolvată și Reichsrathul funcționa încă, când se clocia federalismul trialistic. Ear' când a venit acesta mai târziu se se instaleze ca sistem politic, celalalt a dispărut cum dispore o imagine disolvantă, când are să urmeze alta în locul ei.

Impregiurarea că sistemul acesta, așa dicend s'a furizat pe la spatele celualalt, a avut o înfrîntă demoralizatoare. Înfrîntă care n'a contribuit la întărirea încrederii popoarelor iubitoare de pace și de ordine în stabilitatea lucrurilor din monarhie. Ear' forma în care s'a prezentat a produs temere de reacțiune.

Partea specială însă e total greșită.

Puțină biog-afie (și asta după tradițiuni compusă), enumerarea scrierilor și nici un cuvânt de aprețiere. De geaba țice autorul în introducere că istoria literaturii „ne arată procesul de dezvoltare și direcțiunea activității spirituale la o națiune, ne descopere impregiurările și cauzele, ce au înaintat, sau au înapoiat cultura poporului, scurt ne prezintă gradul de cultură intelectuală și morală al unei națiuni în diferite epoce, sau perioade de timp. Deci istoria literaturii constituie o parte din istoria culturală generală a unui popor“. De geaba ni-le spune acestea autorul vorbind despre folosul istoriei literaturii, căci din date seci biografice și enumerarea scrierilor fără nici un comentariu nu reese folosul acesta.

Te doare inima când vezi un corifenu ca Petru Maior sau Văcărescu amintiți că au trăit și au scris cărți cu titlurile următoare, și nici o aprețiere. Sau dai de Ioan Bărac: 4 șire biografice, apoi enumerarea titlurilor dele 10 scrieri și nimic.

Când despre „Arghir și Elena“ avem deja o mică literatură, când originea și însemnătatea alegorică a acestei scrieri conține atâtea lucruri interesante pentru publicul nostru și — nici un cuvânt. (Va urma.)

*) Haștău, Heinrich, Dr. Marinescu, Ghiță Popp etc., au scris studii despre Arghir și Elena.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Note critice.

(Urmare.)

Să trecem la periodul al doilea (1054—1643). Partea întregă a fost superficial tratată. Despre urmările caderii Bizanțului în mâna Turcilor — nici un cuvânt, ear' însemnătatea reformatiunii, care formează epocă și în literatura noastră — numai atinșă. Enumerare de cărți bisericesci cu date false și contrafieri. Așă d. e. țice pe pagina 46, că cel mai vechiu monument de limbă românească e codicele voronețian dela anul 1525 (?) și tot d-sa ne spune pe pagina 51, că „Psaltirea scheiană“ e scrisă la anul 1482. *Wie reimt sich das zusammen?* Tot aici ne spune un lucru nou: „Ioan Bănu a terminat de curând un studiu despre acest manuscris, din care în scurt timp se vor afla mai multe detalii“. Despre toate acestea nu scim nimic. Scim că acum vre-o câțiva ani a dat dl Bănu codicele și că a promis o monografie. Scim însă și aceea, că până așă n'a terminat nimic.

Cu poesia acestui period se ocupă pe o pagină și jumătate! Și ce vedem? Se vorbește despre cavalerism, pe basa lui Silasi (numai că Silasi a scris despre trubaduri), și sfă elemente cavaleresci în Mihail copitul etc. (pag. 58). De unde și până unde? Ear' despre

haiduci, referințele sociale sub care s'au desvoltat, poesia lor — nimic. Despre poesia eroică a acestei epoci — nimic. Despre poesia războinică populară însemnată de Dosofteiu, și atribuită timpului lui Stefan cel-Mare — nimic. Lăsăm să urmeze aici acea poezie, căci paralelismul ei progresiv sintetic poartă timbrul acelor timpuri. Ear'o:

Hai frați, hai frați, la năvală dați!
La năvală dați, țeara v'aperați!
Hai frați, hai frați, la năvală dați!
Țeara v'aperați, steagul v'aperați!
Hai frați, hai frați, la năvală dați
Crucea v'aperați, steagul v'aperați!

Acest document prețios, așa se vede, nu e cunoscut dlui Lazarić, asemenea nici alte date cum sunt d. e. și cele publicate de mine în anul trecut în „*Transilvania*“ sub titlul „*Urme de poezie populară română din secolul al XVI-lea*“.

Urmează periodul al treilea (1643—1780), care datează dela scoaterea limbii slavone din biserică și administrațiune prin „decisiune competentă“, adică dela ordinul principelui ardelenesc Rákoczy György către episcopul Stefan Simonovici. Să ne mai mirăm apoi de „*Nemernicul dela Oluj*“ când susține cu o frivolitate proprie lui, că Maghiarilor avem să mulțumim toate progresele ce am făcut în literatură și cultură, când un profesor român într'un manual român datează emanciparea spiritului român de sub jugul slavon dela un ordin maghiar! Mare

naivitate! Altfel în periodul acesta — constatăm cu plăcere — literatura bisericească este foarte conștientos aducată și arangiată. Dureri însă, că nu tot asta o putem țice și despre literatura frumoasă, și aceasta este adevărată expresiune a genului național și popular, și nu cărțile bisericesci, care mai mult numai pentru istoria bisericească și limbistică au însemnat. În periodul acesta transpune dl L. nascerea statului haiducesc și a cântecelor lor drept contrast la cavalerii și cavalerismul periodului trecut.

Greșită părere. Haiducii numai în ultima lor epocă au devenit contrastul fanariților, cultivătorii sentimentului național și apărătorii țeranilor față cu ciocoi.

Conced că stările anormale sociale de pe timpul domnitorilor străini au fost foarte favorabile pentru dezvoltarea acestui stat și i-a împresurat în ochii poporului cu aureolă eroică, începutul haiducismului zace însă în năvălirile turcești. Acești haiduci, nu numai în țările proprii românești, ci și la noi și în întreagă Peninsula-Balcenică s'au dezvoltat. Erau un fel de eroi răzăcitori, care în timp de războiu apărau țeara, ear' în timp de pace neputându-se îndeletnici cu agricultura și celelalte ocupațiuni de pace, trăiau sub arme, neliniștind ținuturile pe unde treceau și luptându-se și între sine. La început erau internaționali, fiind Români, Unguri, Sârbi etc. amestecați laolaltă, precum se vede și dintr'un manuscris de pe timpul Curăților, — din care în curând voi publica o parte

și care conține mai multe cântări haiducesci maghiaro-române, din care reese comunitatea lor de interese.

Se înțelege despre vre-o aprețiere, o studiere mai aprofundată a poesiei haiducesci la domnul L. nici vorbă nu e. Se mulțumesc cu două citate. Tot așa stă autorul și cu poesia „artificioasă“ a periodului acestuia. Pentru aprețierea lui Dorofteiu e singura autoritate Silasi și cu un citat de 9 șire mănue toată cestia. Distichoanele lui Haliciu le reproduce numindu-le „primele versuri hexametre românești“ (pag. 82), pe când ori-care cuartan descopere, că acele versuri sunt „distihoane“, ear' nu „hexametre“.

Activitatea poetică a lui Miron Costin o tractează cu aceeași ușurință, enumerând și aprețind în 16 șire toate scrierile lui poetice (6). Toată aprețierea consistă din aceea, că spune în ce versuri sunt scrise. Dar' nici acestea nu sunt corecte, căci Miron Costin a scris în versuri tonice și nu este cu puțință a scoate iambii sau trocheii dlui Lazarić la cale, cu atât mai puțin ciosura.

Periodul al patrulea îl împarte autorul în două epoce, prima dela 1780—1828, a doua dela 1828—1860. Trebuie să recunoaștem că partea generală, prospectul istoric e scris cu multă căldură și iubire de neam, îl vedem pe autor cum se bucură de succesele părinților noștri și cum suferă cu ei împreună la diferitele lovituri ale sorții și domniei ce au îndurat.

Prusia așadar' cu siguranță matematică a putut îndrăzni a țiri monarhia noastră în război. Prusia a calculat, și a calculat, se vede, fără să greșască.

Pentru-că ea scia, că în monarhia habsburgică afară de încrederea clătinată în popoarele credincioase, mai există și elemente revoluționare, care tocmai în perplexitatea monarhiei își caută reușita.

Cu acestea s'a aliat, ca să producă disordine în șirurile celor credincioși și căror uneltirile reacționare ale unor aristocrați imprudenți le luase tăișul energiei.

Va să dică, catastrofa a fost combinată, și bine combinată, dinainte, lăundu-se și elementele monarhiei în combinația aceasta.

Și așa s'a întâmplat, că prin mijlocirea catastrofei bine plănuită din afară și spriginite de inepția și perfidia din launtru, la părere pe neașteptate, experimentul al treilea a produs pe al patrulea: dualismul.

Eată cum a ajuns monarhia la dualism.

Ear' acum, ajungând la sistemul care durează 25 de ani, am pute să-l privim ceva mai de aproape, ca să vedem dacă este el cumva sistemul cel dorit, sistemul care să dea monarhiei stabilitatea demult dorită și căutată.

Ca principiu, dualismul poate nu ar fi cu ori-ce preț excepțional. Cumpenind mai cu de-amănuntul toate împrejurările interne ale țerilor ungurești și chiar și desvoltarea monarhiei, acum austro-ungară, nu s'ar pute dice, că dintre sistemele politice câte s'au succedat dela 1850 încoace, dualismul ar fi cel mai rău.

Ungurii fac o eroare din cele mai mari politice, când impută Românilor că agitează contra dualismului. Ce trebuie să mai agiteze Românii? Mai singurcicioși agitari decât Ungurii contra dualismului nici că s'ar pute. Pentru-că acestia, după-ce l-au acceptat așa cum l'a împins pe lume catastrofa dela Königgrätz, fără de concursul popoarelor monarhiei, și-au pus toate silințele, ca încât privesc partea ungurească, să o facă cât de neplăcută tuturor nemaghiarilor din țerile ungurești, și în fine tuturor popoarelor din monarhie, cu unica excepție: a Ovreilor.

În țerile ungurești, după-cum se scie, s'au pus și au confiscat viața publică întreagă pentru rasa lor, și unde pot, pun pedeci desvoltării naționale a Românilor, Slavilor și Germanilor și cu felurite pretențiuni încalecă popoarele din Cisleithania, ca pe acelea să le facă cel puțin tributare rasei ungurești sau maghiare.

Singur Ovreii sunt cruțați fiindcă Ungurii făcându-și-i și pe ei contrari, ar perde foarte mult: spriginul material și intelectual. Ce s'ar alege de diaristica și de literatura ungurească, dacă Ovreii și-ar retrage concursul? Ce ar fi de industria ungurească în toate ramurile ei, dacă ovreimea și-ar retrage capitalul și n'ar voi să mai concurească cu spiritul lor, bun-rău, de întreprindere?

Ungurii, care tot la al doilea cuvânt apelează, cu o încredere neobișnuită la alte popoare, la simțul și la firea lor constituțională, parcă-i cuprind fiori reci când numai aud rostindu-se cuvântul octroare, au tăcut ca pescii, când octroarea s'a arătat în favorul lor. Au fost buni-bucuroși, ba încă prea bucuroși a primi un sistem care le convine și octroat. Și dela cine? Dela soarte. Dela o nenorocire a monarhiei.

Pentru-că se ne ierte Ungurii, însă sistemul lor iubit, dualismul n'a venit pe cale constituțională. El s'a născut involuntar, dintr'o calamitate, dintr'o catastrofă a monarhiei, și s'a instalat unilateral cu consimțământul numai a unei minorități a cetățenilor de stat din monarhie.

Nu avem poftă de a combate, nu de a ne face advocații dualismului. Românii încă dela 1881 s'au hotărât a ține deocamdată în suspens cestiunea lui. Și o țin încă. Fiind însă că a venit vorba că Românii îl combat, se potrivește întrebarea, că Românii oare li-s'a dat ocaziunea barem a se pronunța asupra dualismului?

Nu li-s'a dat nici Românilor, nici altora, pentru-că Ungurii, cum li-s'a oferit din partea sorții ocaziunea de a-l accepta, l-au și acceptat.

Nu s'a mai cugetat ei deloc la forme constituționale. Sau dacă s'au

cugetat, apoi întru nimica mai departe decât cum se facă, ca constituțiunea să fie numai a lor, ca națiunea sau populațiunea țerilor ungurești să fie numai ei.

Nici în general nici în special, în detaliurile sale, dualismul n'a fost discutat de reprezentanții popoarelor, pe care dualismul ar fi să le privească.

Românii ar ave tot dreptul să-l combată chiar și din punct de vedere formal. Pentru-că dualismul, dacă examinăm rigoros toate împrejurările prin care a venit la noi, vom constata, că n'a intrat prin poarta veritabil constituțională. Lui îi lipsește consimțământul cel puțin al majorității popoarelor din monarhie. Facem abstracțiune dela aceea, că de când se practică, în țerile ungurești, se practică numai de o minoritate dispartentă maghiară cu desconsiderarea principiilor constituționale și în detrimentul majorității cetățenilor de stat.

Nu-l combatem, însă este evident, că dualismul este provocat și pus în lucrare într'o imperfecțiune colosală. El fu instalat în lipsa celei mai neapărate trebuințe a consimțământului acelor, care sunt chemați să-l spriginească.

Și precum este cu cestiunea generală, cu dualismul, așa este și cu alte cestiuni parțiale și care își au locul în internul sferei dualismului.

Uniunea Transilvaniei cu Ungaria d. e. din partea maghiară se asigură că este un fel de „*noli me tangere*”.

Este adevărat că în privința ei există legi nu numai dela dualism încoace, ci și de mai înainte. Însă legile acestea au fost votate și desvotate. Mai departe și ele sunt aduse, nu pe cale veritabil constituțională, ci parte unilateral, parte de corpuri legiuitoare incompetente.

Este adevărat, că Francisc Deák, printr'o apucătură de avocat, s'a încercat a face pe lume să creadă, că corpurile legiuitoare, care au votat la 1848 legea uniunii, au votat-o că erau competente să o voteze. Și valoarea acelei legi a rămas neștirbită și nealterată până când s'a adus altă lege în privința aceasta, care întărește pe cea dintăiu.

Francisc Deák, ca om apartinător la partidul liberal, ar fi trebuit să nu uite, că nu e deloc liberalism, când pentru popoare, căror s'a decretat a li-se da libertate, se încuie numai decât calea de a se pronunța într'o cestiune atât de vitală, cum este uniunea. Nu numai liberal era, dar și constituțional, ca locuitorilor din cele două țeri, după eliberare să li-se fi dat ocaziune a se pronunța în privința sorții țerilor lor și ei prin reprezentanții lor.

Cum? Numai aceia, care au ținut sute de ani popoarele din țerile din cestiune în robie, să fie competenți a hotări soarta țerilor și după-ce se proclamă odată libertatea și egalitatea înaintea legii dela înălțimea Tronului?

Un păcat neiertat comit Ungurii, când în politica țerilor ungurești umblă să amăgească pe alții și se amăgesc și pe sine. Ar fi timpul când și ei ar lua învățătură din experiență.

Au trecut, de când sunt earăși cu puterea în mână, peste 25 de ani. Au meșteșugit în tot chipul, cum să amăgească pe neungurii din țeară și din străinătate, ca să nu bage de seamă, că ei vreau să monopolizeze și puterea, și dreptul, și libertatea din stat numai pentru dinșii.

Însă astăzi, în timpul telegrafului, și al căilor ferate, nu mai merge ca pe timpul lui Rákoczi și Apafi, când majoritatea locuitorilor din țeară sciau numai ce permitea, și străinătatea numai ce-i spunea domni. Majoritatea locuitorilor încă învață ați carte și cetesce poate mai multă decât domni de odinioară, și nu se lasă a fi amăgiți.

Tot ce au putut ajunge Ungurii prin uneltirile lor amăgitoare este, că au produs în sinul naționalității ungurești nisece prejudeții, care îi predispun la adevărate nebunii. Cestiunea desvătării monumentului honveților în Budapesta va rămâne un monument neșters în analele țerilor ungurești despre aceea, ce pot produce prejudețiile, că Ungurii sunt ce sunt în stat, ear' ceilalți nisece ființe care nu trebuie să aibă nici sentimente, nici aspirațiuni.

Ungurii dacă erau oameni cu cumpet și cu judecată, trebuia din capul locului să reziste preocupărilor șovinistice. Trebuiau să cugete, că n'aveau să

miroase în toate părțile după agitatori și după inimi ai patriei.

Din contră.

Ei trebuiau să invite pe toți cetățenii lor, de toate naționalitățile, la masa verde a patriei, să se sfătuească cu ei împreună, să organizeze statul și să întărească monarhia cu toții împreună, pentru-că toți avem lipsă ca tare să fie.

Ei au avut de douăzeci și cinci de ani încoace ocaziune de a face un cap de operă politică, ca și-care în Europa, în lume, să nu mai fie și moralicesce să fie cucerit toată Europa.

N'au făcut-o. Și au greșit că n'au făcut-o. Isbânda n'are să întărească, dacă nu se vor trezi din beția lor politică în oara a douăspredecea.

Toate cauzele produc efectele, care după legi eterne și neschimbate trebuie să le producă.

Correspondență din Viena.

Viena, 3 Noemvrie.

(Reîntrunirea consiliului imperial. Holera și adunările politice. Agitațiune de partid.) Sâmbătă în 5 l. c. se deschid ear' porțile palatului consiliului imperial pentru a găzdui pe reprezentanții poporului, reînțorși din vacanță. Situația politică dela prorogarea întâmplată în Iulie, și acum numai puțin s'a schimbat, gruparea partidelor a rămas aceeași, și toate numeroasele faime despre demisiuni, care s'au ivit în decursul verii, s'au dovedit că aparțin imperiului invențiunilor neintemiate. În adevăr este vrednic de admirat, cât de bine a știut până acum ministrul-președinte contele Taaffe să-și mănă naia guvernului neprimejdindă priute toate stăncile amenințatoare, fără program stabil, fără de a se pute răzima pe un partid propriu guvernamental, care să-și stee la dispoziție între toate împrejurările. Și cu toate acestea a isbutit la tot ce i-ar fi putut veni pericolul lui și colegilor sei guvernamentali. Cât de puțin consideră coatele Taaffe partidele, care îl spriginesc, cât de sigur trebuie să se simțască în poziția lui, se vede de acolo, că a cutezat a reglementa greu orașul nemțesc Reichenberg prin disolvarea consiliului comunal, deși partidul liberal german, care numără 110 deputați, numai de aceea a abandonat opoziția observată decenii de-ărindul în speranță că poate aștepta o promovare a intereselor germane din partea guvernului. Până acum însă promovarea acestor interese a consistat numai într'aceea, că din rindurile partidului liberal a fost numit deputatul contele Kuenburg ministru fără portofoliu și fără influență. Cât de puțin se gândește însă contele Taaffe a abandona principiul de guvernare observat în anii de mai înainte, o dovedește mai bine ca toate disolvarea reprezentanței comunale din Reichenberg, care măsură însă deja în cea dintăiu ședintă a casei deputaților va provoca propuneri de urgență și interpelațiuni din partea tuturor partidelor germane. O propunere va cere direct revocarea amintitei măsuri a guvernului. Altecum sesiunea ce se începe va fi probabil foarte mișcată, căci deși situația nu este nici decum primejdioasă pentru existența guvernului, totuși nemulțumirea cu actualul regim este destul de generală. Desbaterea asupra budgetului pe 1893, care ca în tot anul, va da prilegiu la mari desbateri politice, va fi folosită de deputații Dr. Lueger și Schneider și în modul acela, că vor pune pe tapet raportul Austriei cu Ungaria, și cu acest prilegiu nu se va vorbi numai de demonstrațiunile antindianstice ale Maghiarilor prin sârbarea lui Kossuth și refuzarea de a încununa monumentul lui Hentzi, ci și de apăsarea Românilor, Germanilor, Croaților, Slovacylor etc. prin panmaghiarism. Sesiunea începătoare va fi prin urmare, probabil, în mai multe privințe de mare interes și pentru Transleithania.

Astăzi a fost cassată în cele din urmă din partea locotenentei Austriei de jos oprirea tinerii întrunirilor reuniunilor și a uneltirilor de popor, care s'a fost ordonat sub cuvânt că Viena este amenințată de pericol de holeră. În popor domnia deja mare indignare pentru această oprire, și anume nu numai pentru-că printr'însa dreptul a-și exprima în libertate părerea era peste măsură restrinsă, ci și pentru aceea, că reprezentațiunile teatrale și concertele, care pricinuesc și mai mari aglomerațiuni de oameni ca adunările, sunt permise fără nici o restricțiune. Agitația poporațiunii a fost potențată și prin aceea, că chiar corporațiuni medicale de primul rang și-au exprimat părerea într'acolo că casurile de holeră asiatică constatate în Viena, peste tot nu au fost holeră. Toate aceste împrejurări au contribuit a produce în poporațiune părerea, că pericolul de holeră a fost exagerat cu premeditate pentru a pute opri în rea adunărilor. Tocmai în zilele când oprirea a fost în vigoare, aveau să se țină adunări mari ale partidului po-

poral creștinesc, și anunit a protesta în public contra unei ordonanțe a autorităților școlare, care impune școlarilor de confesiune creștină să nu-și facă la rugăciune semnul crucii, din considerare la copii ovrei ce eventual ar pute fi în clasă. Este ușor de înțeles, că această ordonanță, care altcum numai decât a fost cassată, a produs în poporațiunea creștină cea mai mare iritație, și această iritație fără îndoială ar fi primit expresiune lămurită în plănuita adunări de popor. Deși poate nu s'ar pute tocmai afirma, că oprirea adunărilor este a se reduce mai puțin la pericolul de holeră decât la frica de indignațiunea poporațiunii, totuși este mai presas de toată îndoiala, că prilegiul de a pute opri adunările li-a fost foarte binevenit cereurilor respective.

Deja în zilele viitoare se va reîncepte pe toate liniile cu puteri noue agitațiunea partidului poporal creștin. Cu deosebire se fac toate încercările pentru a duce la învingere în alegerea complementară pentru dieta provincială dela 11 l. c. pe candidatul partidului Ferdinand Rauscher. Dar și pentru alegerile colegiului 1. vienez pentru consiliul comunal, care vor avea loc la primăvară, se fac deja de pe acum pregătirile pentru a face minoritate din majoritatea de până acum, sau cel puțin pentru a întârzi în mod considerabil minoritatea, consistătoare exclusiv numai din membrii partidului poporal creștinesc.

Suspendarea dlui Dr. V. Lucaciu.

Din Ileanda-mare primim următoarea:

Declarațiune:

Subscrișii locuitori români din comuna Ileanda mare, în fața situațiunii ce s'a creat prin actul de suspendare cu care episcopul Gherlei a lovit pe unul dintre cei mai bine meritați proști români, pe Dr. Vasile Lucaciu ne simțim a declara:

1. Politica profesată cu zel admirabil și cu abnegațiune de Dr. Vasile Lucaciu este politica noastră, și direcțiunea urmată de dînsul este unica și singura mântuitoare pentru poporul român.
2. Direcțiunea contrară politice profesate de el este în dauna intereselor noastre bisericesci și naționale.
3. Deci salutând cu frăție pe reprezentanții adunați la Șigeci, primim de ale noastre conclusele aduse acolo, protestăm în contra actului de suspendare și îndeosebi declarăm că reprezentațiunea făcută la Sfântul Scaun apostolic din Roma în cauza aceasta, o primim făcută și în numele nostru.
4. Asigurăm pe episcopul gherlan, că această declarațiune nu îndemnați de Dr. Vasile Lucaciu ori de altcineva am dat-o publicității, și ne-am însinuat pentru trecerea la religiunea gr-ort, ci din buna noastră convingere, căci am vădit, și ne-am convins că neamul nostru român e tradat de către episcopul gherlan, și că afacerile noastre bisericesci sunt puse ad acta.

Gavril Cristea, G vril Butuza, Vasile Budea, Ioan Marian, Mihail Șoltucz, Alexandru Bese, Ioan Bese, Ilie Bese, Șoltucz Vasilișka, Ioan Șoltucz, Vasile Gavrilăș, Petru Gavrilăș, Toma Bese, Ioan Pop, Gavril Toma, Todor Budea, Ioan Budea, Daniil Budea, Vasile Bese, Dumitru Pop, Vasile Budea, Ioan Budea, George Gavrilăș, George Pop, Ioan Lazar, Gavril Lazar, Nicolae Chifor, Dumitru Bese, Ioan Pop, Simion Budea, Stefan Hosszu, Gavril Bese, Ioan Faur, Ilie Faur, Todor Faur, Gavril Butuze, Ioan Hossu, Iacob Butuze, Koptan Nagy, Ioan Nagy, Petru Nagy, Ioan Șoltucz, Daniil Nagy, Ioan Pop, Alexa Pop, Todor Gavrilăș, Ioan Lazar, Vasile Budea, Ioan Bese, Vasile Butuze, Ioan Bese, Dumitru Bese prin Vasile Budea.

CRONICĂ

Dar împărătesc. M. S. Monarhul a dăruit ca ajutor comunei bisericesci gr-cat. din Porumbacul-inferior, pentru restaurarea bisericii, suma de 100 fl.

Numiri. Ioșif Lukavszky a fost numit cassar de dare cl. III. în Ibașfalén, Venceslau Varga controlor de dare cl. III. tot acolo și Ignatie Mihajlovics controlor de dare cl. III. în Mezökövesd.

Atragem atențiunea cărcimarelor asupra anunțului direcțiunii financiare ce publicăm pe pagina a 4-a.

La Blaj. Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra publicațiunii de pe pagina a 4-a despre vânzarea mobilierului din rămasul metropolitului Dr. Vancea.

Logodnă. Dl Dr. Nestor Opresan, avocat în Sân-Miclăușul-mare (Bănat) și domnișoara Maria Rogescu din Cluj s'au logodit în 3 l. c. st. n. în Cluj.

Hymen. Domnul Gavril Pop, teolog absolut din Feleac și domnișoara Maria Voda din Ormenișul-de-Câmpie anunță cununia lor, care se va celebra în 20 Noemvrie 1892 st. n. la 2 oare p. m. în biserica gr-cat. din Ormenișul-de-Câmpie.

Dl Simeon Popescu. Referitor la concursul depus de domnul Simeon Popescu, fost protopop al Sibiiului, cetim următoarele în „*L'Independance Roumaine*”, foaia guvernamentală din București, numărul 23 Octomv.: În urma unui strălucit concurs, domnul Simeon Popescu a fost recomandat ministerului instrucțiunii publice pentru a fi numit, cu titlu provizor, profesor de religiile școlare normale de institutori. Comisiunea compusă din domnul Maiorescu, noul rector și din domni Nitzulescu și Badea Cirișeanu, profesori la facultatea de teologie, a felicitat călduros pe domnul Simeon Popescu pentru excelentul său metod în predare și bogăția cunoștințelor sale.

Congresul bisericesc sârbesc. Sâmbătă s'a întrunit în Carloveș congresul bisericii sârbesci din Ungaria. Congresul se va ocupa în prima linie cu statutul provizor la organizarea bisericii sârbesci pe baze ierarhice. Planul acestei organizări datează deja de pe timpul patriarhalui Anghelici, dar nu s'a putut pune în aplicare din cauza rezistenței ce întâmpina la membrii laici ai congresului, care nu vor ca clerul să exerceze o prea mare influență asupra facerilor naționale-bisericesci.

Negoț cu oameni. Despre rușinosul negoț cu copii slovaci foile din Budapesta scriu, că alaltăieri a trecut pe acolo un „transport de Slovaci”. Copiii au fost duși la Szolnok și de acolo la Tisza Szabol, Jász-Ladány, T-Szt-Miklos și alte cuiburi infecte ungurești, unde șovinștii vor să facă „patrioți” din copiii slovaci, unii în vîrstă numai de 3 ani. Chiar foile maghiare spun, că unii sînt așa de mici, că nici nu sciu să stee la masă și să mănânce. Și totuși în așa timp nenorocii copiii sînt porțiți la drum. Infamul agent, care îi duce și-i răpescce dela părinți cu fel și fel de vicisuguri este un învătător Križ-án Ferencz, ear' vrednicul lui tovarăș Folațar József. Ceea-ce e mai revoltător, e că foile maghiare înjură pe „agenții pan-slavi care agită poporațiunea slovacă” să nu-și dea copiii între Maghiari. Dar' acei agenți nu-și fac decât o datorie națională!

Pictorul portretist I. K. Skoklosinski a sosit în orașul nostru și locuiește: Pământul-mic nr. 3.

Scire desmintită. „*Kronstädter Ztg.*” anunță, că scirea cu privire la nenorocirea în menageria Kocka din Brașov e exagerată. Fata despre care a fost vorba, e ce e drept vătămăta de leu la o ureche, dar' nu i-s'a spintecat fața și nu se află în pericol de viață, după-cum s'a fost anunțat.

Doi sinuceși. Din Ungvar se scriu amănunte despre o dramă de amor dintre cele mai mișcătoare. Sublocotenentul de honveți Seftel se iubia cu fata căpitănului seu Dömör. Nu o putea lua însă, din cauză că fata n'avea de unde să depună căuțiunea. Pe lîngă aceasta mai veni și o altă nenorocire peste tineri: căpitănul fu transferat în alt oraș, la Șopor; despărțirea părî atât de înspăimîntătoare tinerilor, încât se hotărîră să se sinucidă. Fata, în preșeara plecării tatălui ei, s'a dus la locuința sublocotenentului, unde s'au împușcat amîndoi.

O nouă revendicare greacă în România. Cetin în „*Rom.*”: Comunitatea greacă din Lanina revendică statului român proprietatea a 9 moși și o casă din București, reprezentînd o valoare de 6 milioane de lei, imobile ce i-s'ar fi cumpenit pe baza unui testament făcut în profitul comunității de o femeie greacă, anume Safta Bastiris, decedată în 1863. Tribunalul Ilfov, secția II, a respins acum căva vreme acțiunea comunității, pe motivul că aceasta n'are o existență legală. Comunitatea a făcut apel, care a venit ieri înaintea curții de apel din București. Eată detaliurile pe care le dă un confrate oficios: Dl C. Boerescu, avocatul comunității, a cerut amînarea pentru că se pună ministrului domeniilor oarecare cestiuni, pe care dorește să le formuleze în scris. Dl Diacescu, reprezentantul ministerului de domenii, s'a opus la cererea dlui Boerescu, cerînd judecarea apelului. Curtea a decis amînarea procesului pe ziua de 14 Ianuarie 1893.

Oficieri ruși în România. Guvernul rus a cerut guvernului român să permită unei comisiuni de oficieri ruși să vină în țeară pentru a contracta furnituri de furagiu pentru armata rusă. Guvernul român a dat permisiunea cerută.

Generali degradați. În urma unei scene din cele mai violente, petrecută între generali ruși Zvisftonoff și Rippenkampff, Tarul a luat în contra lor măsurile cele mai aspre. Generalul Zvisftonoff a fost degradat și exclus din armată; ear' generalul Rippenkampff, care a atins deja vîrstă de 60 ani, a fost degradat, și a ajuns ca simplu soldat.

Veniturile doctorilor germani. Un diar german spune, că jumătate din cei 1747 de doctori și dentiști din Berlin n'au nici 3000 de mărci venit după cariera lor. Dacă socotesci că sînt o mulțime de doctori, care, din cine scie ce cauze nu-și exercită profesiunea, atunci cifra de mai sus devine și mai mică. Un venit anual de 8000 de mărci îl au 250, ear' de peste 10.000 numai 170 de doctori. De aci se vede, că medicii din Ber-

lin nu stau tocmai bine, ba adese-ori în familiile multora se simte adese-ori lipsă și foame chiar, îndată-ce doctorul moare sau nu mai poate câștiga nimic. În raport cu doctorii stau foarte bine judecătorii și avocații. Dintr-o acastă, 80 la sută au un venit anual mai mare ca 3000 de mărci.

VARIETĂȚI.

(Nuntă rară) a fost de sigur în felul ei aceea care spun diarele engleze că s'a sârbătorit deunăzi la Feltham.

Mirele era de șeptedececi-opt de ani; mireasa, care a servit vreme de o jumătate de veac în bucătăria castelului dela Windsor, era de șeptedececi-și-cinci, domnișoara de onoare de șeptedececi-și-nouă. Prețul care a celebrat căsătoria era de optzeci-și-cinci de ani!

Nunta a fost foarte veselă, dar' de dansat nu s'a dansat.

Din public.*)

Convocare.

Reuniunea învățătorilor români gr-or. din districtul XI. al Făgărașului își va ține adunarea generală districtuală din octan în zilele dela 8, 9 și 10 Noemvrie a. c. st. v., în opidul Cincu-mare, la care se invită toți membrii, precum și toți binevoitorii acestei corporațiuni. Conform statutelor, episcopalele parohiale sînt îndatorate a prevedea pe învățătorii membri cu diurne de cel puțin 1 fl. pe zi și paușal de călătorie. Față cu absenții nelegitimate se va procedea cu cea mai strictă rigoare.

Programă:

Sedința I. Duminică, în 8 Noemvrie a. m.

1. Asistarea în corpore la serviciul divin împreună cu parastas pentru decedații membri ai reuniunii.
2. Deschiderea sedințelor și apelul nominal.
3. Alegerea comisiunilor.
4. Regularea afacerilor financiare ale reuniunii în privința taxelor restante.

Sedința II. Duminică, în 8 Noemvrie p. m.

5. Raportul general al comitetului central.
6. Raportul cassarului.
7. Raportul bibliotecarului.
8. Deliberarea asupra propunerii „Reuniunii învățătorilor din districtul Sibiuului” în privința înființării unui organ pedagogic.

Sedința III. Luni, în 9 Noemvrie a. m.

9. Proiectul regulamentului afacerilor interne.
10. Raport asupra rezultatului scrisorii de concurs cu premii pentru cea mai bună prelucrare a materialului, din religiune, prescriș de „Normativ” pentru anul II. de școală.
11. Prelegere practică cu elevii cursului III. și IV, continuând din obiectul care îl va avea la rînd în împărțirea oarelor, Luni dela 9—10, de Ioan Bonea, învățător în Cincu-mare.
12. Conferință didactică asupra prelegerii de sub nr. 11.

Sedința IV. Luni, în 9 Noemvrie p. m.

13. Prelegere practică cu elevii cursului I, continuând din obiectul care va fi la rînd în împărțirea oarelor, Luni dela 2—3, de I. Vlad, inv. în Cincu-mare.
14. Conferință didactică asupra prelegerii de sub nr. 13.
14. Critica comisiunii asupra disertațiunii lui David Chiujea „Preotul și învățătorul”.
16. Critica asupra operatului lui J. Capătă „Drepturile și datorințele civile” de dl Chiujea.
17. Principiul concentrațiunii, aplicat practice la predarea geografiei, anume „Comitatul Hunedoarei” tractat. E. Mandocă.

Sedința V. Marți, în 10 Noemvrie a. m.

18. Referada comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului comitetului central.
19. Referada comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului cassarului.
20. Referada comisiunii însărcinate cu cenzurarea raportului bibliotecarului.
21. Referada comisiunii pentru propuneri.
22. Curenții.
23. Alegerea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal din sedința ultimă.
24. Închiderea sedințelor.

Făgăraș, 17 Octomvrie 1892.

Iuliu Dan, președinte. Ioan Berescu, secretar.

Posta redacțiunii.

Dlul V. L. — S. Primit. Publicăm Mulțumim. Trimite și ceealtă.

MAI NOU.

Crisa în Ungaria.

„Pester Lloyd” dela 6 Oct. caracterizează situația într-un prim-articol astfel: Ministrul-president a plecat la Viena pentru a raporta Maiestății Sale, după care va urma lămurirea situației încurcate. Astăzi lucrurile stau așa. Guvernul este unit în principiu în cestiunile bisericesci, pe care este hotărît a le rezolva în sens liberal. Conform promisiunii făcute în parlament, el voese însă se supună desbaterii acesteia mai întâiu proiectele de lege despre libera exerciere a religiunii, despre introducerea matriculelor de stat și despre recepțiunea Ovreilor. Regularea dreptului matrimonial guvernul voese să o amine până după reforma administrației sub cuvînt că organele comunale și comitatense de astăzi nu sînt capabile să intervină la încheierea căsătoriei civile cu autoritatea ce o are astăzi biserica la încheierea căsătoriei religioase. Spre acest scop se recer funcționari de stat investiți cu autoritatea acestuia. Guvernamentalul asigură că Coroana a acceptat acest program al guvernului. Partidul guvernamental s'a împărțit asupra acestor cestiuni în două fracțiuni. Una, cea mai mare, spriginesce planul guvernului, ceealtă, mai mică, nu acceptă planul, ci pretinde ca guvernul să enunțe acuma, că a primit principiul căsătoriei civile obligatorie pentru toți. Dacă fracțiunea aceasta nu va ceda, căderea guvernului este inevitabilă.

Din Viena am primit ieri o telegramă, după care ministrul-president contele Szapáry a fost primit în audiență de o oară la Maiestatea Sa, dar' neluându-se nici o hotărîre asupra afacerilor pendente, contele Szapáry a rămas și pe astăzi în Viena.

Tot ieri a interpelat kossuthistul Eötvös despre crisa de cabinet. El s'a provocat la scriile diarelor, care vorbesc de crisă, și a întrebare pe ministrul-president sau pe substitutul său, că este în poziție de a confirma scriile acestea sau a liniști casa în altfel. Până atunci a propus suspendarea desbaterilor meritorii. Ministrul de comerț Lukács a răspuns că la întrebări de asemenea natură poate răspunde numai șeful guvernului, care lipsind din capitală în afaceri de oficiu, nu poate răspunde acuma. Altcum dacă casa voese a suspenda desbaterile spre liniștirea sa, guvernul se învoese la aceasta.

O foaie opozițională din Budapesta scrie, că ministrul de honvefi Fejérváry, ca ministru intermal a latere cere raporturi confidențiale dela gendarmerie din toate părțile țerii despre atitudinea și sentimentele populațiunii.

Astăzi seară primim următoarea depeșă din Budapesta:

„Pester Lloyd” constată că e absolut neexact ca-și-cînd ministrul-president ar fi pășit în Viena înaintea Coroanei cu cererea cabinetului de a se proclama căsătoria civilă obligată.

„Neues Pester Journal” dice: Mișcarea opozițională în partidul liberal îndreptată în contra lui Szapáry e deja astăzi atât de mare, că Szapáry nu va fi nici-cînd în stare a o înfrîna. Rămânînd Szapáry încă un timp oare-care la cîrmă, aceasta înseamnă disolvarea definitivă sigură și inevitabilă a partidului liberal.

„Pesti Hirlop” afirmă: Întreg partidul liberal e astăzi încă gata de a urma lui Szapáry, dacă partidul liberal acceptază programul partidului. El răstoarnă însă pe fiecare, dacă voese să domnească fără de el.

„Budapesti Hirlop” constată, că diua de ieri nu a adus nici o soluție, ci a mărit zăpăceala, și scoate la iveală ca fapte de un efect general, că Szapáry până ieri nu a prezentat împărțatului demisiunea cabinetului, că desbinarea în partidul liberal și pășirea clicei tisaiste se face pe față.

„Pesti Napló” afirmă, că împăratul nu va numi ca succesor al lui Szapáry pe Apponyi. Partidul rămîne ceea-ce a fost, opozițional. După „Egyetértés”, Szapáry a prezentat ieri împăratului demisiunea motivată a cabinetului. După ameași Szapáry a făcut visite lui Kálnoky și Kállay, și seara a plecat la Budapesta. Foaia numită ține de candidat serios la preșidiu pe Banul Khuen-Hederváry.

Bibliografie.

A apărut:

„Catechetica” adevă „Metodica specială a studiului religiunii”. De protopresbiterul Simeon Popescu, profesor la școala normală de institutori. Ed. II. amplificată. București. Tipografia Lupta.

A apărut:

„Doinele și jocul Țiganilor”. Din biblia țigănească extras după cartea eșirii, din robia Egiptului de iarnă, cap nula vers zeru. Glume și petrecere deajuns. De Aron Boca Velchereanu, proprietar. Tipografia Alexi, Brașov, 1892.

A apărut:

„Cavintele de aur sau Invătățuri înțelepte, date de un părinte fiului său din operele lui I. H. Campe. Tradus în limba română de Ioan Sonea, preot gr-cat. în Seplac. Cu permisiunea prea ven. ordinariat. Gherla, 1892, tipografia diecesană.

„Foaia Diecesană”. Organ al eparchiei greco-orientale române a Caransebeșului. Apare în fiecare Duminică. Redactor Dr. Petru Barbu. Anul al VII-lea. Nr. 43 dela 25 Octomvrie v. 1892 are următorul cuprins: O istorie a literaturii române. Dare de seamă de E. Hodoș. — Regimentul mîrginaș ces. reg. nr. 13 bănățean român în cei 6 ani din urmă ai existenței lui. (1866—1872). De I. Bartolomeu. (Urmare). — Despre superstițiuni. Discurs ținut de rectorul universității din Cernăuți Dr. Emilian Voicușchi cu prilegiul inaugurării sale festive dela 4 Octomvrie a. c. n. (Urmare). — Varietăți. — Posta redacțiunii. — Publicare. — Concurs. — Anunț.

„Familia”. Apare în fiecare Duminică în Oradea-mare. Proprietar, redactor și editor Iosif Vulcan. Anul XXVIII. Nr. 43 dela 25 Octomvrie v. 1892 are următorul cuprins: Sîmbul de ghiță. Novela de Smara. (Urmare și fine). — Răchită plîngătoare. Poesie de N. A. Bogdan. — Proverbe. — Paul Forestier. Comedie în 4 acte și în versuri de Emile Augier. Trad. de Rădulescu-Niger. (Urmare). — Bibliografie. — Salon: erudițiunea și cultura lumească. — Psyche. (Cu ilustrațiune). — Bonboane. — Literatură și arte. — Teatru și muzică. — Ce e nou? — Oglinda lumii. — Menagiu. — Călimarul săptămîni.

LOTERIE.

Tragerea din 5 Noemvrie st. n.

Timișoara: 89 42 44 35 70
Viena: 62 81 61 7 31

Călimarul zilei.

8/27 Noemvrie 1892.

Italian: Muc. Nestor.

Gregorian: Gotfrid

Soarele: răsare 5.33, apune 4.50.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 7 Noemvrie n. 8 oare dimineața.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 727.4)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vîntului
Observată	Diferența din progiună		
732.5	+3.7	+6.2	+10.1—5.8
			SO

Din țeară 31 Oct. n. 8 oare dimineața.

Stațiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	tura
Budapesta	760	+ 3.5	N	1
Sătmar	763	+ 4.2	—	—
Cluj	—	+ 1.2	—	—
Orșova	—	+ 6.2	S	1
Arad	761	+ 6.3	SO	2
Panciova	760	+ 6.8	S	2

Sosiți în Sibiu.

La 8 Noemvrie n.

Hotel „Neurhrer”. Fuchs, comerciant, din Viena. Max Paul, comerciant, din Budapesta. Carl Schnell, inspector, din Cluj. Pogany, preot, din Micișuș.

Hotel „Meltzer”. V. Costea, din Blaj. Ulrich, sub-locotenent, din Serajevo. Farkas, funcționar, din Dieș-Szt-Márton. Topolkovits, căpitán, din Orăștie. Jakobi, proprietar, din Chendru. Martin Fromm, din Frankenthal. Raț, din Alba-Iulia. Muntean, din Hațeg. Somosy, comerciant, din Viena.

Teatru orășenesc.

Astăzi, Marți, în 8 Noemvrie n.:

„Größenwahn”.

Farsă în 4 acte de I. Rosen.

Mercuri, în 9 Noemvrie nou:

„Fräulein Frau”.

Farsă în 3 acte de G. de Moser și R. Misch.

Economie.

Flotă de comerț cu pavilion român. Cetim în foile din România: D. Sam. Reischer, agent la Brăila, a făcut o propunere guvernului în numele mai multor capitaliști englezi pentru înființarea unei flote de comerț cu pavilion român, care să facă servicii în Brăila și Anvers, Rotterdam, Cardiff și un serviciu de pasageri dela Brăila la Constanța. În propunere se prevede că sediul societății să fie la Brăila, avînd sucursela la București, Galați, Sulina, Anvers, Rotterdam și Cardiff, — scrie „Constituționalul”.

Conferența monetară. Din cele 22 puteri pe care guvernul Statelor-Unite ale Americii li-a invitat la conferența monetară ce se va ține la Bruxella, la 10/22 Noemvrie a. c., numai șeptesprezece au primit până acum a fi reprezentate. Printre puterile acceptante putem cita Englitera și Indile (cu două delegații distincte), Franca, Germania, Austria, Italia, Olanda, Elveția, România și Mexicul.

Piața cerealelor din portul Brăila.

Operațiunile efectuate în 23 Octomvrie v. 1892.

N. V. Perlea lui Chrisoveloni fr., porumb 1185 hect., 7.05 lei. N. V. Perlea lui Chrisoveloni fr., porumb 620 hect., 6.80 lei. N. V. Perlea lui Chrisoveloni fr., porumb 100 hect., 6.40 lei. Evloghio lui A. Erdling, porumb 6600 hect., 6.75 lei. I. Armirante lui B. Kivich, porumb 15 v. 7.90 lei. G. Cambano lui F. Carnevali, grâu 1700 hect., 10.70 lei. G. Cambano lui F. Carnevali, grâu 3750 hect., 11.40 lei. D. Vlasopulo lui F. Carnevali, grâu 4000 hect., 10.15 lei. D. Vlasopulo lui F. Carnevali, grâu 4300 hect., 10.15 lei. D. Vlasopulo lui F. Carnevali, grâu 1150 hect., 10.15 lei. D. Vlasopulo lui F. Carnevali, grâu 2350 hect., 10.15 lei. D. Vlasopulo lui F. Carnevali, grâu 1050 hect., 10.15 lei. U. I. Negro-ponte lui F. Carnevali, grâu 3550 hect., 8.65 lei. M. I. Marghiloman lui F. Carnevali, grâu 5200 hect., 11.22½ lei. U. I. Negro-ponte lui I. Milas & Fiu, grâu 2500 hect., 8.79 lei. Frații Bach lui I. Hirsch, grâu 4200 hect., 7.90 lei. A. Carantino și Kirschen & Diamant, grâu 4200 hect., 8 lei. Domeni Brăilei lui Peiranu fils & Co., grâu 1100 hect., 9.45 lei. H. Fulga lui Chrisoveloni fr., porumb 8000 hect., 6.85 lei. Peiranu fils & Co. lui O. Silberstein, grâu 2500 hect., 8.50 lei. P. D. Vamvuris lui A. Embericos, grâu 1700 hect., 7.07½ lei. Evloghio lui Kirschen, grâu 3390 hect., 7.85 lei.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu. Dela 8 Noemvrie Grâu frumos 76 până 80 chilo fl. 4.90 până 5.50, grâu mestecat 70 până 74 chilo fl. 4.— până 4.60, secară 70 până 74 chilo fl. 3.20 până 3.60, orz 62 până 66 chilo fl. 3.— până 3.40, ovăș 42 până 48 chilo fl. 1.90 până 2.40, cucuruz 70 până 72 chilo fl. 3.— până 3.10, málaiu 78 până 82 chilo fl. 4.— până 4.50, cartofi 68 până 70 chilo fl. 1.20 până 1.40, séménță de cânepă 49 până 50 chilo fl. 6.50 până 6.—, mazere 76 până 80 chilo fl. 4.— până 4.50, linte 78 până 82 chilo fl. 6.— până 7.—, fasole 76 până 80 chilo fl. 3.50 până 4.—, păsat de grâu 100 chilo fl. 14.80 până 15.—, făină nr. 1 fl. 14.60, făină nr. 3 fl. 13.—, făină nr. 5 fl. 11.—, slănină 100 chilo fl. 50.—, pînă 52.—, unsoare de porc fl. 54.— până 56, sêu brut 100 chilo fl. 20.— până 22.—, sêu de lumini fl. 33.— până fl. 34.—, lumini turnate de sêu fl. 38.—, pînă fl. 40.—, sâpun fl. 20 până 30.—, fên 100 chilo fl. 1.— până 1.50, cânepă fl. 32.— până 35.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 3.— până 3.50, spirit p. 100 L. % 55 până 57 cr., carnea de vită chilo 5) cr. pînă 62, carnea de vițel 40 până 50 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de berbec 24.— până 30 cr., ouș 10 cu 28 până 25 cr.

Pața din Făgăraș, 7 Noemv. n. Grâu hectolitru fl. 4.90 până 5.2; grâu mestecat fl. 4.50 până 4.80 secară fl. 3.50 până fl. 3.70; orz fl. 2.— până fl. 2.50; ovăș fl. 1.90 până fl. 2.10; cucuruz fl. 3.50 până fl. 3.80; mazere fl. 7.— până fl. 8.— fasole fl. 3.50 până fl. 3.75; linte fl. — până fl. 9.—; séménță de cânepă fl. 4.— până fl. 5.— séménță de in fl. 9.— 10.—; cartofi fl. 1.— până 1.25; málaiu fl. 8.— până fl. 9.—; sêu brut 10 chilogrami fl. 22.— până fl. 24.—; lumini de sên turnate fl. 41.— până fl. 42, unsoare de porc 100 chl. fl. 65.— până fl. 66.—; slănină 100 chilo fl. 50 până fl. 53.—; sâpun 100 buc. fl. 20.— fl. 24.—; cânepă fl. 30.— până fl. 35.—; fên fl. 1.40 până fl. 1.60 carne de vită chilo 48.50 cr.; carnea de vițel 44 până 48 cr.; carnea de porc 44.— până 48.—; carnea de berbec — până 32.—; ouș 5 cu 10 cr

Tirgul de rîmător în Steinbruch. În 26 Octomvrie n. s'au notat: unguresci bătrâni grei — cr. pînă —, cr. unguresci grei tineri 45.— cr. pînă 45½ cr. de mijloc — cr. pînă —, cr. ușori 4.— cr. pînă 43.— cr., marfă țărănească groa — cr. pînă —, cr. de mijloc 44½ cr. pînă 45½ cr. ușor 46.— cr. pînă 47.— cr., romănesci, de Bakony, grei — cr. pînă —, cr., transito grei — cr. pînă —, cr., transito de mijloc —, cr., pînă —, cr., transito ușori —, cr. pînă —, cr. transito sârbesci grei 44 cr. pînă 44½ cr. transito de mijloc 45½ cr. pînă 45 cr., transito ușori 45.— cr. pînă 46.— cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 6 Noemv. n. 1892.

Grâu	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo
Bănățeneș vechin	74	—	75	7.10 7.20
Grâu dela Tisa	74	—	75	7.20 7.30
Grâu „Pesta”	74	—	75	7.15 7.25
Grâu de Alba-Reg.	74	—	75	7.15 7.25
„Bacla”	74	—	75	7.20 7.30
Grâu ung. de Nord	74	—	75	—

Sămînțe, cel ori nou.	Seai	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
Secară	—	70—72	6.40 6.60
Orz	—	60—62	5.15 5.40
—	—	62—64	5.40 6.20
—	—	64—66	6.40 7.50
Ovăș	—	39—41	5.65 5.83
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	4.73 4.80
—	de alt soi	78	4.70 4.75
Meiu	—	—	11.— 11.50
Hrișcă	—	—	—

Grâu	de toamnă	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
Cucuruz	Sept.-Oct.	7.61	7.68
—	Sept.-Oct.	4.59	5.01
—	Aug.-Sept.	11.65	5.62
—	—	—	11.75

Producele diferite	Sotul	Ourea
—	—	dela pînă
Som. de trif.	Lucernă ungurească	44 62.—
—	roșie	78.— 66.—
Oleu de rap.	rafinat	81.— 32.—
Uns. de porc	dela Pesta	62.50 58.—
—	dela țeară	—
Slănină	svîntată	45.— 45.50
—	sfîntată	50.— 51.—
Său	—	35.— 36.—
Prune	—	—
Lictar	slavon, nou	20 50 22.—
—	bînățeneș	23 25 23 50
Miere	brută	—
—	galbină străcurată	—
Ușor	de Rosenan	140. 141.
Spirit	brut	14 75 15.—
—	Drojdiate de spirit	11.75 18.25

Cursul pieței din Sibiu.

Din 6 Noemvrie n. 1892

Hărțile-monetă română	Cump.	9.46	vînd.	9.52
Lire turesci	—	10.60	—	10.70
Imperiali	—	9.60	—	9.70
Ruble rusești	—	1.17	—	1.18

Bursa de Budapesta.

Din 6 Noemv. n. 1892

Renta de aur ung. 6%	—
— „ „ 4%	112.05
— „ hărțile „ 5%	100.40
Împrumutul căilor ferate ung.	120.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	118.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.75
Bonuri rurale ung.	94.50
— croato-slavone	95.—
Obligațiunile desp. regalilor	100.—
Împrumut cu premiu ung.	144.60
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	—
Renta de hărțile austriacă	96.40
— de argint austriacă	96.25
— de aur austriacă	114.60
Losurile austriace din 1860	152.—
Acțiunile băncii austro-ungare	986.—
— de credit ung.	357.—
— „ „ austr.	310. 0
Serisuri fonciare ale institut. de cred și economii	—
— „Albina”	101.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.68
Napoleon-d'ori	9.53
Mărci 100 imp. germane	58.80
Londra 10 Livres sterlingi	119.70

Bursa de Viena.

Din 6 Noemv. n. 1892.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ „ 4%	112.05
„ hărțile 5%	100.45
Împrumutul câilor ferate ung.	120.40
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	113.
(Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost. ung. 2-a emisiune)	100.75
Bonuri rurale ung.	94.15
„ croato-slavone	105.55
Împrumut cu premin ung.	146.—
Acțiunile pentru regularea Tisei și Seghedin	—
Renta de hărțile austriacă	96.65
„ argint austriacă	96.45
„ aur austriacă	114.85
Leșuri austr. din 1860	140.—
Acțiunile băncii austro-ungare.	999.—
„ de credit ung.	357.—
„ „ „ austr.	310.55
Argintul.	—
Galbeni împărătești	5.55
Napoleon-d'ori	9.65
Mărcu 100 imp. germane	58.75
Londra 19 Lăvres sterlingi	116.50

1/1892 sz.
kiküld.

[5769] 1—2

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. járásbírói kiküldött a balázsfalvi kir. járásbírói 1754—1892 polg. szám alatt kiküldő végzése alapján közírárré teszem, mikép az elhunyt gyulafehérvári és fogarasi gr. kath. érsek és metropolita Dr. Vancsa János hagyatékához tartozó 27.108 frt. 02 becsértékben leltározott ingó javak 1892 évi november hó 14-ik napjától kezdőleg délelőtt 8—12 óra és délután 3—6 óra közt Balázsfalván az érseki udvarban tartandó önkényes bírói árverésen egyenként esetleg csoportonként bescsánálól is készpénz ellenében eladni fognak.

Az ingóságokat, értékpapírokat, ezüstnemeit, az érseki gazdaság marha és

disznó állománya, cséplő és más nemű gazdasági gépei, szekerei és egyéb felszerelések, az érseki udvar felszerelése, u. m. butorok, asztal és ágyneműk, lovak, hákok, szekerek, kocsi és hintók, továbbá borok, gabona, szén és szalma-készlet képezik, melyek közül az értékpapírokat, az ezüstnemeit, a butorok és egyéb házi felszerelvények november hó 14, 15 és 16-ik napján, a gabona készlet november hó 17-ik napján, a borok november hó 18-ik napján, a szarvas marhák és disznók november hó 19 és 21-ik napján, a takarmány november hó 22-ik napján, a gazdasági felszerelések és a fennmaradó egyéb ingóságok november hó 23-ik és következő napjain kerülnek árverés alá.

Balázsfalván, 1892 évi november 5-én.

Stupjár Samu,
kiküldött bir. aljegyző.

Nr. 33703—1892.

IV.

[5748] 1—3

ANUNȚ.

Conform ordinului nr. 51026 cu data de 1 August al Ex. Sale ministrului de finance, cei interesați sînt avertați, că în toate acele comune, unde drepturile regale pentru vinderea beuturilor spirituoase a fost exclusiv dat în arîndă, cei care în prezent se ocupă cu vinderea beuturilor spirituoase, dacă și pe viitor vor să continue cu această ocupație, conform art. XXXV. §-ul 9 al legii dela 1888 ca pînă la sfîrșitul lunii Noemvrie să-și înainteze petiția provădută în regulă cu cele necesare înserise în §-ul 5 al regulamentului de instrucțiune la subsemnata direcție financiară și în acest cas pînă se ridică la valoare petiția, pot să continue în comuna respectivă cu vinderea în mic și mare, ca în anul curent a beuturilor spirituoase cu acea abateră, că dacă și pe viitor li-se va concedia vinderea exclusivă a beuturilor spirituoase, apoi vinderea spiritului numai așa o pot exersa, dacă vor vinde vin și bere.

Sibiu, 3 Octomvrie 1892.

Direcțiunea financiară reg. ung.

Sz. 33.703 1892.

IV.

[27692] 1—3

Hirdetmény.

A nagyméltósága m. kir. pénzügy-ministerium folyó év augustus hó 1-én 51026. szám alatt kelt rendelete folytán értesítetnek az érdekelt felek, hogy mindazokban a községekben, a melyekben a folyó évben a kizárólagos italmérési jog volt bérbe adva, azok a kik jelenleg szeszitalokna kimerésével, vagy kismértékben való elárúsításával foglalkoznak, ha ebbeli üzletüket a jövőre is folytatni akarják, tartoznak az 1888. évi XXXV. t. cz. 9. §-ában, a hozzá kiadott végrehajtási utasítás 5. §-a értelmében szabályszerűen felszerelt italmérési engedély iránti kérvényüket folyó évi november hó végéig az alírt pénzügyigazgatásnál benyújtani, s ez esetben kérelmük jogerejű elintézéséig az italmérést, illetve kismértékbeni elárúsítást oly mérvben, mint a minőben azt folyó

évben gyakorolták, továbbra is gyakorolhatják azzal az eltéréssel, hogy ha az illető községben a jövőre szintén a kizárólagos szeszitalmérési jogosultság adatnék bérbe, úgy a szeszkimérést csak akkor gyakorolhatják, ha bor és sörkimérők.

Nagyszeben, 1892. október hó 3-án.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Doi învățăcei

se caută pentru
tipografia „Institutului Tipografic”
în Sibiu.

A eșit tocmăi de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Prețul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiu.

Legea veterinară.

Prin articolul de lege VII. din 1888 s'au regulat în patria noastră afacerile veterinare. Nu numai fiecare proprietar de vite are trebuință de cunoștința dispozițiilor acestei legi, dar și toate primăriile comunale. Aci se regulează toate afacerile cu pasapoarte, cu tirgurile de vite, cu boalele contagioase etc. etc. Dl. Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a publicat o explicațiune populară a acestei legi. Reuniunea agricolă română din Sibiu s'a îngrijit pentru traducerea acelei broșuri în limba română, care poartă titlul:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe
despre

LEGEA VETERINARĂ

și

BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. VIII).

Broșura costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

Institutul Tipografic în Sibiu.

Banca transilvană de asociațiune, societate pe acții ÎN SIBIU

face cunoscut, că și-a lărgit localurile magaziei sale prin clădirea unei magazii nouă și că înmagazinările ce au fost din când în când sistate din cauza lipsei de spațiu se pot reîncepe.

Banca liberează la cerere mărfurile sosite cu trenul și destinate pentru înmagazinare, și acordă anticipațiuni pentru ele, după-cum așează și mărfuri ce stau afară din magazinele sale. Mărfurile sosite cu trenul și adresate „Magaziilor băncii transilvane de asociațiune, societate pe acții” beneficiază fără considerare la durata mai scurtă sau mai lungă a înmagazinării de favorul scutirii de accis, care e a se solvi numai pentru mărfurile ce se importează din magazine în oraș.

Cu acest privilegiu se indică în general la sfera de activitate a „Băncii transilvane de asociațiune, societate pe acții” care se extinde asupra următoarelor:

- acordarea de credit la economi, industriași și comercianți, la tovrășișii ș. a. m. d. în cont curent și prin scont de cambii;
- acordarea de credite de lombard pe lungă asigurare hipotecară sau de altfel;
- cumpărarea și vîndarea de produse și mărfuri pe cale comisionară sau pe socoteala proprie;
- cumpărarea și vîndarea, precum și luarea și darea în arîndă de mărfuri depositate și mijlocirea astorfel de afaceri, promovarea îmbunătăților de pămînt și regulării de proprietăți;
- promovarea și mijlocirea înființării de întreprinderi economice și comerciale etc.

Prospecte precum și ordinea de exploatare și tarife de ale întreprinderii de deposit stau gratuit la dispoziție.

[5781] 1—

A se lua la binevoitoare cunoștință!

Subscrisul își ia voe a face onoratului public respectuoasă arătare, că

Depositul seu de încălțăminte

pentru toamnă și iarnă e complet asortat și se compută prețurile cele mai ieftine. În acela se pot capăta:

Stifete de pele pentru dame, cu gumă, dela fl. 3—7.50;

„ „ „ „ „ „ **bumbi și șinor,** dela fl. 4—9.50;

„ „ **postav** „ „ **gumă** dela fl. 3.50—7.50

„ „ **mătășă** „ „ „ dela fl. 3.50—4.50

Papuci comodi de pele, de postav și de pîslă pentru dame dela fl. 1.20—3.50;

Papuci femeiesci de galanterie pentru tinerime ca: **papuci de joc** și de **mireasă**, de pele de căprioară, de lac, de satin alb, de atlas în toate colorile.

Cisme de iuft pentru domni dela fl. 10—14;

„ **palmaston** „ „ înalte, tivite cu pele, dela fl. 6—9;

„ **halina** „ „ până peste genunchi, ptru vînat și călătorie;

„ **de postav** „ „ de toată înălțimea și mărimea, cu tivitură de pele, dela fl. 4.50—7.50;

Stifete de pele pentru bărbați, cu gumă, dela fl. 4—8;

Păpuți de munte „ „ dela fl. 7—8.50;

Stifete de pele pentru fete, de toată înălțimea, cu gumă și bumbi, foarte la preț;

Păpuți de copii executate în toată formă;

Cisme cu răsfrîntură pentru băieți dela fl. 3—5,

și încă multe alte articole ce nu sînt indicate aici se află în deposit, precum și **galoși** frumoși și practici pentru dame, domni, fete și copii, și **tălpi de gumă** pentru pantofari.

Marfa a fost deja de multe-ori recunoscută de bună, e furnisată de cei mai buni fabricanți, și fiecare mîsteriu se poate adresa cu încredere către subscrisa firmă, unde negreșit va fi servit bine și real.

Cu tot respectul

[5523] 5—10

M. Bachholzky,

Sibiu, strada Cîsnădiei nr. 24.

Tot aci se primesc și două fete de boltă.

Institutul tipografic în Sibiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu preț redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pîpîruș Pîtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tîndală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcăritul.** Obiceiurile țeranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fiica a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfîntul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărătnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legendă populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica** de Bojena Némecová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preț redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrîni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frîmătări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pămîntul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Găldărușa cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Genușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un peșitor îndărătnic.** Novela de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Vîntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpăratoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgîrcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Musciu-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mîrgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fădăță.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pîcurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiționiu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma invinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.
- Sută de ani.** De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste toți vîndătorilor, se dă rabatul cuvenit.